

Nyugdíjrendszer Franciaországban

Altenburger Gyula szimpózium
Balatonvilágos, 2011. május 21.

Róna Júlia

Francia nyugdíjrendszer

„Hogyan is lehetne kormányozni egy olyan országot, ahol kétszáznegyvenhat-féle sajt van?” Charles De Gaulle

- ... ez a fajta sokféleség nemcsak a sajtokra, de a nyugdíjrendszerükre is jellemző:
 - A munkáltatótól függően különböző és összetett rendszerek,
 - Nehézkes átjárási lehetőség a rendszerek között.

Első pillér

- Az első pillér legfontosabb elemei :
 - Az **általános munkavállalói** rendszer (CNAVTS),
 - amit kiegészít néhány szakma hasonlóan működő, de autonóm rendszere (CNAVPL),
 - a **közféra** alkalmazottainak rendszere,
 - és a « **régimes spéciaux** »-k.
- Jellemzően **túlreprezentált** az első pillér

Első pillér

- A legtöbb rendszerben az első pillér is több szintre bomlik :
 - Kötelező **alapnyugdíj**,
 - Kötelező **kiegészítő nyugdíj**.
- Társadalombiztosításon a magánszektor autonóm rendszereinek alapnyugdíjait értik.

Első pillér

Munkavállalói rendszer:

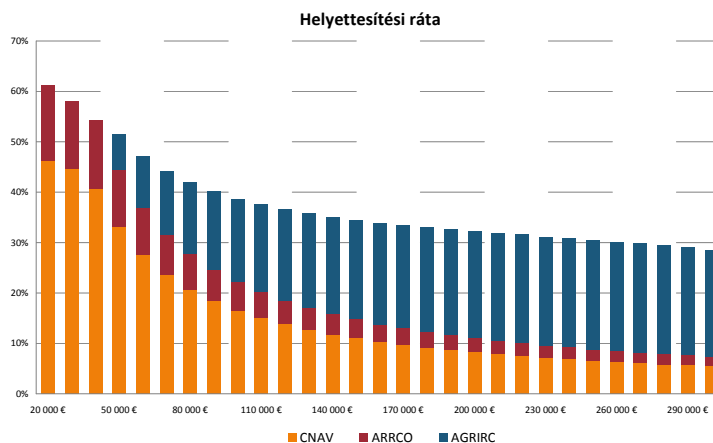

Balatonvilágos, 2011. május 21

5/16

Első pillér

Munkavállalói rendszer:

Balatonvilágos, 2011. május 21

6/16

Első pillér

« Régimes spéciaux » - speciális rezsimek

- Közel 15 speciális, a közszférához közeli szervezet rendelkezik ma is speciális öregségi nyugdíjrendszerrel.
- Egyszerre fedezik az **alap- és a kiegészítő** nyugdíjat.
- A 2003-as törvények nyomán a legnagyobb rendszereket független, **speciális nyugdíjkasszák** kezelik.
- A kisebb rendszereket még ma is a munkáltatók kezelik.

Balatonvilágos, 2011. május 21

7/16

Második pillér

- **Alulreprezentált,**
- a törvényhozás által kevésbé kedvezményezett második pillér.
- Ezt egészítik ki az egyre inkább támogatott, nyugdíjra váltható **kollektív megtakarítások.**

Balatonvilágos, 2011. május 21

8/16

Második pillér

□ Nagyvállalati nyugdíjrendszerek

- Sokáig jellemző volt a munkáltatók által üzemeltetett, felosztó-kirovó finanszírozású IRS-ek (Institut de Retraite Supplémentaire)
- 2003 óta az IRS-eket működtető munkáltatóknak kötelezően **ki kell helyezniük a kockázatot egy a biztosítokhoz** hasonlóan szabályzott intézményhez.
- A fennmardó szolgáltatás-meghatározott (tartalékolt) rendszerek biztosítókhoz kiszervezésére is egyre nagyobb a nyomás

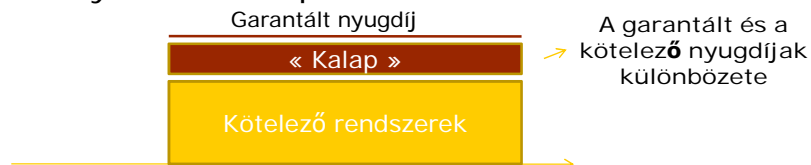
Balatonvilágos, 2011. május 21

9/16

Második pillér

Szolgáltatás-meghatározott nyugdíjak

- Gyakori « kalap » rendszerek

- Túl sok pénzügyi és törvényhozási kockázat miatt megszűnésre vannak ítélve.

Balatonvilágos, 2011. május 21

10/16

Második pillér

Szolgáltatás-meghatározott nyugdíjak:

- Az újabban létrehozott rendszerek már **additívak** (függetlenek bármilyen más nyugdíjaktól).
- A folyamatosan **növekvő fiskális és szociális terhek** miatt egyre drágábbak.
- Az IFRS / IAS 19 – French GAAP előírja a kötelező **tartalékolást**.
- A biztosítók szigorúan megszabják az átvállalt kockázatokat, ezért csak az átalakított rendszereket lehet kihelyezni.

Második pillér

Befizetés-meghatározott nyugdíjak

- Kötelező vagy fakultatív (Art.83 és Art.82).
- **Kis járulékkulcsok** jellemzik, mert a befizetések csak egy alacsony határig adómentesek.
- Egyre gyakoribb kollektív megtakarítások
 - PERCO : kötelezően nyugdíjra váltandó megtakarítás
 - PERE : önkéntes megtakarítás
 - PEE : hosszútávú megtakarítás

Harmadik pillér

- Nagyon erős harmadik pillér
 - Franciaországban az **életbiztosítás** a legnépszerűbb megtakarítási forma,
 - ami a nagyon kedvező fiskális szabályoknak köszönhető.
 - A megtakarítások nagy része alacsony kockázatú kötvényszámlákon koncentrálnak.

Balatonvilágos, 2011. május 21

13/16

Második és harmadik pillér

A „loi Fillon” – Fillon törvény - előtt (2003)

A „loi Fillon” óta (2003)

Munkáltatóhoz kötődő nyugdíj

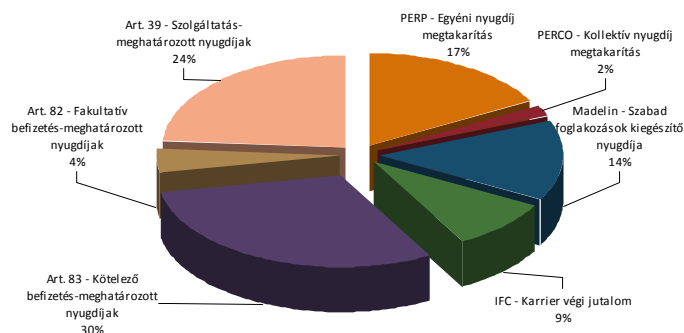
Egyéni nyugdíj

Balatonvilágos, 2011. május 21

14/16

Második és harmadik pillér

- Az életbiztosításon kívül, az összes nyugdíj megtakarítás kevesebb mint 150 Mrd Euró:

Balatonvilágos, 2011. május 21

15/16

Aktuáriusi csemegék

- Vállalati nyugdíjrendszerek **átalakítása**, újratárgyalása (a munkáltató és a szakszervezetek együttműködésével), és az új rendszerek **externalizálása**.
- A « **régimes spéciaux** »-k átalakítása.
- A **tengeren túli területek nyugdíjrendszerei** ugyan lemásolják a Metropole-t, de az állam és a helyi kormányok pénzügyi felelősségvállalása területenként eltérő.
- A nyugdíjszerű **munkavállalói juttatások** kimeríthetetlen „kincses-tára”.

Balatonvilágos, 2011. május 21

16/16